

КП № 188 ОПЕРАТИВНИ ПРОЦЕДУРИ ВЪРХУ ЩИТОВИДНА И ПАРАЩИТОВИДНИ ЖЛЕЗИ, СЪС СРЕДЕН ОБЕМ И СЛОЖНОСТ

Минимален болничен престой – 1 ден

КОДОВЕ НА ОСНОВНИ ПРОЦЕДУРИ ПО МКБ-9КМ

ДИАГНОСТИЧНИ ПРОЦЕДУРИ НА ТИРЕОИДНАТА И ПАРАТИРЕОИДНИТЕ ЖЛЕЗИ

*06.12 ОТВОРена БИОПСИЯ НА ТИРЕОИДНАТА ЖЛЕЗА

Биопсия на щитовидна или паращитовидна жлеза

30075-03 Биопсия на тироидна жлеза

*06.13 БИОПСИЯ НА ПАРАТИРЕОИДНАТА ЖЛЕЗА

Биопсия на щитовидна или паращитовидна жлеза

30075-02 Биопсия на паратироидни жлези

*06.2 ЕДНОСТРАННА ТИРЕОИДНА ЛОБЕКТОМИЯ

пълно отстраняване на един лоб (с истмуса и част от другия)

хемитироидектомия

Изключва:

частична субстернална тиреоидектомия - 06.51

Тироидектомия

30306-01 Тотална тироидна лобектомия, едностраница
Хемитироидектомия

Не включва: такава след предишна операция на щитовидна жлеза (30297-02 [114])

ДРУГА ЧАСТИЧНА ТИРЕОИДЕКТОМИЯ

*06.31 ЕКСЦИЗИЯ НА ЛЕЗИЯ НА ТИРЕОИДЕАТА

Изключва:

биопсия на тиреоидата - 06.11-06.12

Други ексцизионни процедури на щитовидна и паращитовидна жлеза

30313-00 Ексцизия на тироглосална киста
Процедура на Sistrunk

30314-00 Радикална ексцизия на тироглосална киста или фистула

Включва: ексцизия на:

- подезична кост
- тиреоглосален канал

*06.39 ДРУГА ЧАСТИЧНА ТИРЕОИДЕКТОМИЯ

истмектомия

частична тироидектомия БДУ

Изключва:

частична субстернална тиреоидектомия - 06.51

Тироидектомия

30310-00 Субтотална тироидектомия, едностраница

Ексцизия на лезия на щитовидна жлеза БДУ

Частична тироидектомия, едностраница

Тироидна истмусектомия

Не включва: такава след предишна операция на щитовидна жлеза (30297-02 [114])

*06.7 ЕКСЦИЗИЯ НА ДУКТУС ИЛИ ТРАКТУС ТИРЕОГЛОСУС

Други ексцизионни процедури на щитовидна и паращитовидна жлеза

30313-00 Ексцизия на тироглосална киста
Процедура на Sistrunk

30314-00 Радикална ексцизия на тироглосална киста или фистула

Включва: ексцизия на:
• подезична кост
• тиреоглосален канал

ПАРАТИРЕОИДЕКТОМИЯ

***06.89 ДРУГА ПАРАТИРЕОИДЕКТОМИЯ**

паратиреоидектомия БДУ
частична паратиреоидектомия

Изключва:

биопсия на паратиреоида – 06.13

Паратиреоидектомия

Паратиреоидектомия при хиперпаратиреоидизъм

30315-00 Субтотална паратиреоидектомия
Частична паратиреоидектомия

Изискване: Клиничната пътека се счита за завършена, ако е извършена една основна оперативна процедура и минимум по една диагностична процедура от две различни групи (рубрики) кодове по **МКБ 9 КМ**, посочени в **Приложение № 24**.

Забележка: За всички клинични пътеки, в чийто алгоритъм са включени образни изследвания (рентгенографии, КТ/МРТ и др.), да се има предвид следното:

Всички медико-диагностични изследвания се обективизират само с оригинални документи, които задължително се прикрепват към ИЗ. Рентгеновите филми или друг носител при образни изследвания се прикрепват към ИЗ.

Резултатите от рентгенологичните изследвания се интерпретират от специалист по образна диагностика, съгласно медицински стандарт „Образна диагностика”.

Документът с резултатите от проведени образни изследвания съдържа задължително:

- трите имена и възрастта на пациента;
- датата на изследването;
- вида на изследването;
- получените резултати от изследването и неговото тълкуване;
- подпис на лекаря, извършил изследването.

Фишът се прикрепва към ИЗ.

В случаите, когато резултатите от проведени образни изследвания не могат да останат в болничното лечебно заведение, в ИЗ на пациента следва да се опише точно резултата от проведеното образно изследване, а самите снимки от него се предоставят на пациента срещу подпис в ИЗ.

Проведените процедури задължително се отразяват в “История на заболяването” (ИЗ).

I. УСЛОВИЯ ЗА СКЛЮЧВАНЕ НА ДОГОВОР И ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КЛИНИЧНАТА ПЪТЕКА

Клиничната пътка се изпълнява в клиника/отделение минимум II ниво на компетентност, съгласно медицински стандарт по „Хирургия“. Изискванията за наличие на задължителните звена, апаратура и специалисти са в съответствие с посоченият медицински стандарт.

1. ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ЗВЕНА, МЕДИЦИНСКА АПАРАТУРА И ОБОРУДВАНЕ, НАЛИЧНИ И ФУНКЦИОНИРАЩИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ЛЕЧЕБНОТО ЗАВЕДЕНИЕ, ИЗПЪЛНИТЕЛ НА БОЛНИЧНА ПОМОЩ

Задължително звено/ Апаратура и оборудване
1. Клиника/отделение по хирургия или клиника/отделение по детска хирургия
2. Операционен блок/зали
3. ОАИЛ/КАИЛ
4. Клинична лаборатория
5. Образна диагностика
6. Лаборатория по клинична патология

В случаите, когато лечебното заведение за болнична помощ не разполага със собствена клинична лаборатория, то следва да осигури осъществяването на дейност по клинична лаборатория от съответното ниво, определено с настоящия стандарт, по договор със самостоятелна медико-диагностична лаборатория или с клинична лаборатория – структура на друго лечебно заведение. В тези случаи лабораторията, с която е склучен договорът, следва да бъде разположена в една и съща сграда с болницата или в рамките на болницата. С договора задължително се обезпечава 24-часово осъществяване на дейностите по клинична лаборатория за нуждите на структурата по анестезия и интензивно лечение.

Когато клиника по ендокринна хирургия има структура/направление по анестезиология и интензивно лечение, в съответствие с разрешението за дейност на ЛЗ, издадено от министъра на здравеопазването, се допуска склучване на договор по тази КП.

Лечебното заведение трябва да има структура по патоанатомия или да ползва по договор външна (намираща се на територията на населеното място).

2. НЕОБХОДИМИ СПЕЦИАЛИСТИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КЛИНИЧНАТА ПЪТЕКА.

Блок 1. Необходими специалисти за лечение на пациенти на възраст над 18 години:

- четирима лекари с придобита медицинска специалност по хирургия. За осъществяване на диагностичните дейности лечебното заведение, в което има структура по хирургия от второ ниво на компетентност, трябва да разполага както и с един лекар с придобита квалификация за извършване на ехография.

- лекари със специалност по анестезиология и интензивно лечение;
- лекар със специалност по образна диагностика;
- лекар със специалност по клинична лаборатория;
- лекар със специалност по клинична патология.

Блок 2. Необходими специалисти за лечение на пациенти на възраст под 18 години:

- лекар със специалност по детскa хирургия;

Всички планови операции на деца до 10 годишна възраст се извършват от хирург с придобита специалност по детскa хирургия;

При пациенти от 10 до 18 г. оперативната процедура може да бъде извършвана

от хирург или детски хирург, с 10 годишен стаж по специалността;

- лекари със специалност по анестезиология и интензивно лечение;
- лекар със специалност по образна диагностика;
- лекар със специалност по клинична лаборатория;
- лекар със специалност по клинична патология.

4. ДОПЪЛНИТЕЛНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА АЛГОРИТЪМА НА КЛИНИЧНАТА ПЪТЕКА:

- лекар със специалност по хирургия и с едногодишен опит в областта на ендокринната хирургия.

ЗАБЕЛЕЖКА:

При доказано онкологично заболяване пациентът задължително се насочва към Клинична онкологична комисия или Клинична хематологична комисия (съгласно медицински стандарти „Медицинска онкология“ и „Клинична хематология“), осигурена от лечебното заведение чрез договор.

При анамнеза от страна на пациента за алергия се извършва задължителна консултация с лекар със специалност по анестезиология или клинична алергология

II. ИНДИКАЦИИ ЗА ХОСПИТАЛИЗАЦИЯ И ЛЕЧЕНИЕ

1. ИНДИКАЦИИ ЗА ХОСПИТАЛИЗАЦИЯ.

1.1. СПЕШНИ:

- остро настъпила хеморагия от щитовидната жлеза;
- напреднали тумори на щитовидната жлеза с метастази; компресия в шийната област.

1.2. ПЛАНОВИ:

- хиперплазия на щитовидната жлеза;
- невровегетативна симптоматика - сърцебиене, трепор на крайниците, лесна уморяемост;
- палпираща се туморна формация в шийната област;
- диспнея - цианоза, стридор, изпотяване, беспокойство, стягане в гръдената област;
- дисфагия - затруднения при прегълъщане (в началото към твърди храни, а по-късно към течности);
- болки в областта на шията;
- болки в областта на ларинкса, усещане за “чуждо тяло”.

На оперативно лечение подлежат тумори в стадии T1-4 N0-3 M0 по TNM класификация.

2. ДИАГНОСТИЧНО – ЛЕЧЕБЕН АЛГОРИТЪМ.

ДИАГНОСТИЧНО – ЛЕЧЕБНИЯТ АЛГОРИТЪМ В ПОСОЧЕННИТЕ ВАРИАЦИИ И ВЪЗМОЖНОСТИ Е ЗАДЪЛЖИТЕЛЕН ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ОПРЕДЕЛЯ ПАКЕТА ОТ БОЛНИЧНИ ЗДРАВНИ ДЕЙНОСТИ, КОИТО СЕ ЗАПЛАЩАТ ПО ТАЗИ КЛИНИЧНА ПЪТЕКА.

При подготовка на болния в лечебното заведение:

1. Вземане на биологичен материал за изследвания се извършва в първите 24 часа от хоспитализацията на пациента.

2. Образни изследвания се извършват до 48 часа от началото на хоспитализацията на пациента.

Оперативно лечение на пациенти с доброкачествени заболявания на щитовидната жлеза и паракитовидните жлези

Оперативното лечение на пациенти с хипертиреоидизъм включва:

- при Базедова болест - извършва се субтотална резекция на щитовидната жлеза;
- при токсичен аденом - извършва се субтотална или тотална резекция на поразения лоб;
- при базедофицирана струма - извършва се субтотална резекция на щитовидната жлеза;
- при нодозна струма - извършва се парциална или субтотална резекция на щитовидната жлеза.

При доброкачествени заболявания на паракитовидните жлези - извършва се екстирпация на наличния аденом, а при хиперплазия - екстирпация на три от тях и резекция на четвъртата жлеза.

При необходимост, се прилагат локални хемостатики.

ПРИ ЛЕЧЕНИЕ ПО КЛИНИЧНАТА ПЪТЕКА, ЛЕЧЕБНОТО ЗАВЕДЕНИЕ Е ДЛЪЖНО ДА ОСИГУРЯВА СПАЗВАНЕТО ПРАВАТА НА ПАЦИЕНТА, УСТАНОВЕНИ В ЗАКОНА ЗА ЗДРАВЕТО.

ПРАВАТА НА ПАЦИЕНТА СЕ УПРАЖНЯВАТ ПРИ СПАЗВАНЕ НА ПРАВИЛНИКА ЗА УСТРОЙСТВОТО, ДЕЙНОСТТА И ВЪТРЕШНИЯ РЕД НА ЛЕЧЕБНОТО ЗАВЕДЕНИЕ.

3. ПОСТАВЯНЕ НА ОКОНЧАТЕЛНА ДИАГНОЗА.

Интраоперативно и постоперативно, след задължително хистологично изследване и верифициране на тумора. При злокачествени заболявания се определя клиничният стадий на онкологичното заболяване по TNM системата.

4. ДЕХОСПИТАЛИЗАЦИЯ И ОПРЕДЕЛЯНЕ НА СЛЕДБОЛНИЧЕН РЕЖИМ.

Медицински критерии за дехоспитализация:

- добре зарастваща оперативна рана;
- липса на фебрилитет в последните 48 часа;
- липса на сериозни субективни оплаквания или обективно регистрирани от лекаря отклонения.

Довършване на лечебния процес и проследяване

В цената на клиничната пътека влизат до два контролни прегледа при явяване на пациента в рамките на един месец след изписване и задължително записани в епикризата.

Контролните прегледи след изписване на пациента се отразяват в специален дневник/журнал за прегледи, който се съхранява в диагностично-консултативния блок на лечебното заведение – изпълнител на болнична помощ.

При диагноза включена в Наредбата за диспансеризация, пациентът се насочва за диспансерно наблюдение, съгласно изискванията на същата. Диспансеризацията на злокачествените заболявания се провежда само в ЛЗБП и в КОЦ, като обемът и честотата на дейностите по диспансерно наблюдение са съгласно заложения алгоритъм в Наредба № 40 от 2004 (обн. ДВ бр. 97/9.12.2011г.)

5. МЕДИЦИНСКА ЕКСПЕРТИЗА НА РАБОТОСПОСОБНОСТТА – извършва се съгласно Наредба за медицинската експертиза на работоспособността.

III. ДОКУМЕНТИРАНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО КЛИНИЧНАТА ПЪТЕКА

1. ХОСПИТАЛИЗАЦИЯТА НА ПАЦИЕНТА се документира в “История на заболяването” (ИЗ) и в част II на “Направление за хоспитализация”, бл.МЗ – НЗОК №7.

2. ПРЕДОПЕРАТИВНА БОЛНИЧНА ДОКУМЕНТАЦИЯ – включва попълване на лист за Предоперативна анестезиологична консултация (Документ №2) и задължителна предоперативна епикриза – документите се оформят съгласно Медицински стандарти “Анестезия и интензивно лечение” и “Хирургия”.

3. ДОКУМЕНТИРАНЕ НА ЛЕЧЕНИЕТО:

- 3.1. Документиране на предоперативни дни в “История на заболяването” (ИЗ).
- 3.2. Документиране на операцията – изготвяне на оперативен протокол (съобразно Медицински стандарти “Хирургия”).
- 3.3. Документиране на следоперативните дни в “История на заболяването” (ИЗ).

4. ИЗПИСВАНЕТО/ПРЕВЕЖДАНЕТО КЪМ ДРУГО ЛЕЧЕБНО ЗАВЕДЕНИЕ СЕ ДОКУМЕНТИРА В:

- “История на заболяването”;
- част III на “Направление за хоспитализация”, бл.МЗ – НЗОК №7;
- епикриза – получава се срещу подпис на пациента (родителя/настойника), отразен в ИЗ.

5. ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА ИНФОРМИРАНО СЪГЛАСИЕ (Документ №.....) – подписва се от пациента (родителя/настойника) и е неразделна част от “История на заболяването”.

ДОКУМЕНТ №2 И ДЕКЛАРАЦИЯТА ЗА ИНФОРМИРАНО СЪГЛАСИЕ СЕ ПРИКРЕПЯТ КЪМ ЛИСТ “ИСТОРИЯ НА ЗАБОЛЯВАНЕТО”.

ИНФОРМАЦИЯ ЗА ПАЦИЕНТА (РОДИТЕЛЯ/НАСТОЙНИКА/ПОПЕЧИТЕЛЯ)

Какво въщност представлява щитовидната жлеза?

Тя е орган с пеперудоподобна форма, разположена пред трахеята, непосредствено под тиреоидния хрущял и гръкляна. Има два странични лоба и свързваща част – мост. Щитовидната жлеза е един от най - кръвоснабдените органи в човешкият организъм. Тя произвежда хормони, които са главният стимулиращ и регулиращ фактор на метаболизма в човешкия организъм.

Какво представляват паращитовидните жлези?

Те са хормоно-произвеждащи органи - на брой от два до осем, обикновено четири, разположени по задната повърхност на щитовидната жлеза. Те произвеждат паратхормон, който участва в калциево-фосфорната обмяна на организма.

ДОБРОКАЧЕСТВЕНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ НА ЩИТОВИДНАТА ЖЛЕЗА И ПАРАЩИТОВИДНИТЕ ЖЛЕЗИ

Оперативното лечение зависи от функционалното състояние на щитовидната жлеза. При пациентите с хипертиреоидизъм (Базедова болест, токсичен адено, базедофицирана струма) се извършва предварителна подготовка с тиреостатична терапия, която продължава в рамките на една-две години. Тази терапия цели да доведе пациента до еутиреоидно състояние (отзвучаване на оплакванията), след което да се извърши тиреоидната намеса. При пациентите с доброкачествена струма се оперират без предварителна подготовка.

Пациентите с адено на паращитовидните жлези подлежат на срочна оперативна намеса след предварителна обща подготовка.

ОНКОЛОГИЧНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ НА ЩИТОВИДНАТА ЖЛЕЗА И ПАРАЩИТОВИДНИТЕ ЖЛЕЗИ

Онкологичните тумори на щитовидната жлеза са относително чести заболявания, при които нормалните клетки на щитовидната жлеза се израждат в онкологични клетки, т.е. в такива, които се делят безконтролно и не носят никаква функционална или структурна полза за организма.

Карциномът на паращитовидните жлези е изключително рядко заболяване.

Как се лекува карцинома на щитовидната жлеза/паращитовидните жлези?

Развитието на съвременната медицина позволява да се осигури лечение за всички пациенти с карцином на щитовидната жлеза и паращитовидните жлези във всички стадии на заболяването. Естествено, колкото в по-ранен стадий се открие заболяването, толкова по-добри са резултатите от проведеното лечение, подобрява се прогнозата и се снижава смъртността.

Хирургично лечение

Хирургичното лечение има за цел премахване на туморното образувание.

При напредналите стадии се налага да се премахне цялата щитовидна жлеза, а при наличие на шийни метастази се премахват и шийните лимфни възли.

В следоперативния период е възможно да настъпят някои усложнения, свързани със самата оперативна намеса. Увреждането на паращитовидните жлези води до изтръпване по лицето и ръцете, изискващо бърза лекарска намеса.

При разширениите оперативни намеси е възможно и увреждане на гласовите нерви (едностранно или двустрочно), като при последното е възможно и поставянето на трахеостомна канюла. Състоянието е неприятно, но в последствие при всички болни се постига трайно възстановяване чрез провеждане на гласова рехабилитация.

Йод 131 терапия и лъчетерапия

След уточняване на хистологичния вид на тумора и стадия на заболяването ние Ви представяме на съвместно обсъждане с лъчетерапевт и химиотерапевт и за постигане на туморен контрол може да се наложат допълнително лъчетерапия и химиотерапия.

Йод 131 терапията и лъчетерапията най - често се провежда след оперативното лечение.

Химиотерапията и имунотерапията се използват допълнително при някои от видовете тумори за постигане на добри резултати.

Какво е необходимо да се направи за ранното диагностициране на карцинома на щитовидната жлеза?

Ако имате възлова формация в областта на шията (щитовидната жлеза) трябва своевременно да се обърнете към вашият лекуващ лекар и да направите специфичните за това изследвания. Всички възлови образувания на щитовидната жлеза подлежат на оперативно лечение. Ако имате промяна в гласа, болки и стягане в шийната област следва да се обърнете към УНГ-специалист или ендокринолог.

Защо е необходимо да постъпите в болница?

Необходимостта за постъпване в болница се налага за доказване наличието на малигнен тумор на щитовидната жлеза или парашитовидните жлези и предприемане на съответно лечение.

Преглед на щитовидната жлеза.

Лекарят започва своя преглед на щитовидната жлеза или парашитовидните жлези чрез оглед и палпация на шийната област, която може да бъде извършена по няколко способа. В последствие се назначават хормонални изследвания (вземане на кръв) и инструментални изследвания (направа на ТСЦ, ехография, пункционна биопсия, туморни маркери).

Лечение и прогноза

Възможностите за лечение и прогноза зависят от клиничното и функционалното състояние на щитовидната жлеза/парашитовидните жлези. В случаите на повищено производство на хормони (хипертреоидизъм) се налага медикаментозно лечение по схема за определен период.

В случаите на установени възлови образувания в щитовидната жлеза се препоръчва оперативно лечение.

След провеждане на лечението (медикаментозно, хирургично, лъчелечение, химиотерапия или комбинирано) пациентите подлежат на редовни контролни прегледи, при които се следи дали състоянието е овладяно.